

ЈОКО ДРАГОЈЛОВИЋ*
НЕНАД БИНГУЛАЦ**
Правни факултет за привреду и
правосуђе
Нови Сад

УДК 351.78:355.02
Прегледни рад
Примљен: 24.04.2014
Одобрен: 18.05.2014

БЕЗБЕДНОСТ КАО АТРИБУТ И ФУНКЦИЈА САВРЕМЕНОГ ПОЛИСА

Сажетак: Аристотел и Платон изједначавају друштво са полисом, као политичком заједницом, док заједницу сагледавају као потребу за безбедношћу и хармонијом грађана. Иако су се друштвене вредности мењале кроз векове, безбедност представља једну од ретких вредности која је задржала првобитну функцију и у модерном полису, почев од основне потребе за опстанком из првобитне заједнице па све до данашњег поимања безбедности. Безбедност је потребно схватити као услов опстанка и развоја друштва, јер она сама по себи ништа не ствара већ само омогућава, али мора постојати свест да апсолутно стање безбедности не постоји и да нико не може за себе тврдити да је апсолутно безбедан. Безбедност представља основни атрибут једне државе, али безбедност такође представља и основи атрибут градске средине. На нивоу државе, безбедности се изједначава са заштитом суверености и територије од спољних непријатељских фактора, али и угрожавања поретка, док се безбедност у градским срединама првенствено односи на стање криминалитета, јавног реда и мира, личну и имовинску безбедност, а последњих година и безбедност од терористичких напада. Акцент безбедности у модерном полису би требао да буде на појединцу, и то уз помоћ институција и превентивног деловања, а полиција представља један од основних извора градске безбедности. Да би се унапредила безбедност у модерном полису, потребно је створити партнерски однос између полиције, грађана и локалне власти са циљем лакшег проналажења и решавања безбедносних проблема.

Кључне речи: безбедност, градска заједница, полиција, савремени полис

---

* jdragojlović@pravni-fakultet.info

** nbingulac@pravni-fakultet.info

Уводна разматрања

Аристотел је сматрао да је основни циљ функционисања државе остварење безбедности и благостања њеног становништва.¹ Он државу види као заједницу грађана који су добровољно уједињени ради срећног живота. С друге стране, Платон је заједницу сагледавао као вид идеалне државе, искључиво полазећи од става да та целина, није настала ради појединца већ појединац ради целине.² Постизање те идеалне државе огледа се у функцији закона да милом или силом доведу грађане у хармонију.³ Аристотел сматра да је целокупна човекова историја везана за полис посебно истичући природну неједнакост људи (посебно између робовласника и робова), стога је задатак полиса да утемељи шта је добро за заједницу а шта није и да настоји да реализује идеју добра како би се превазишле постојеће супротности у циљу даљег развоја.⁴ Платон полис схвата као опште добро и да је сврха његовог постојања успостављање склада и правичности, којом би се надоместила недовољност која је постоји у сваком појединцу.⁵

Под савременим полисом не подразумевамо само правно одређену јединицу локалне самоуправе, него целокупан управни систем на његовој територији, чијом делатношћу, у различитим областима, се остварује функција његове безбедности. Та функција превазилази само „апарат физичке принуде“ као делатност државних органа, односно њихових подручних органа у граду, те представља скуп различитих мера, усклађених у једну политику, са својим превентивним и репресивним компонентама, којима се делује на отклањање узрока угрожавања, те супростављање (смањење) појавним облицима угрожавања безбедности. Та политика се креира и спроводи сарадњом различитих елемената који чине локални управни систем, односно полис у политичком смислу. Такође, централна улога у остварењу функције безбедности припада субјектима који су у државној ингеренцији, али она не може бити потпуна, нити достићи одговарајући квалитативни ниво без учешћа локалне заједнице и сарадњом са субјектима кроз које се организује.

---

¹ Мирко Грчић, *Политичка географија*, Географски факултет, Београд, 2000, стр. 132.

² Иљаз Османлић, *Заједница и друштво*, Политичка ревија, вол. 10, бр. 1, 2011, стр. 187-200

³ Карл Попер, *Отворено друштво и његови непријатељи*, том 1, Бигз, Београд, 1993, стр. 113

⁴ Аристотел, *Настанак и развој државе*, преузето са <http://www.artnit.net/dru%C5%A1tvo/item/1033-aristotel-nastanak-i-razvoj-dr%C5%BEave.html> (22.01.2014.)

⁵ Александар Никитовић, *Држава, слобода, знање*, Филозофија и друштво, вол. 19, бр. 3, 2008, стр. 37-57

Друштво да би могло функционисати и опстати као целина потребно је да буде изграђен систем вредности. Тај систем вредности представља заједнички циљ припадника друштва, али у исто време и критеријуме и обрасце понашања у њему.⁶

Друштвене вредности нису увек исте за сва друштва и за све генерације, нити су биле исте кроз историју. Оне се стално мењају, допуњују и надограђују. Под вредностима можемо подразумевати идеално својство извесних стандарда, норми, појава, стања и садржаја свести, тако да је друштвена вредност свака она вредност која за појединца, групу и државу има велики значај, односно представљају све оно што је објект друштвеног интереса а тиме и друштвене заштите.⁷ Једна од основних вредности, а самим тим и функција, која се није мењала кроз векове представља и безбедност.

Дефинисање и савремено схватање појма безбедности

Најстарији облик друштвеног уређења представља првобитна заједница која се одликује заједничком производњом и подједнаком расподелом онога што се прибави (скупи). Она је трајала од појаве човека па све док је човек стварао онолико колико му је потребно за опстанак. Тај опстанак представља један од темеља преживљавања односно зачетака безбедности. Развијањем друштва, дошло је и до проширивања безбедности са појединца на друштво.

Безбедност се може дефинисати као одсуство неког вида угрожавања али и присуство правде, морала и културе.⁸ Безбедност је потребно схватити као услов опстанка и развоја друштва, јер она сама по себи ништа не ствара већ само омогућава.⁹

По модерном схватању безбедности, интегралну (свеобухватну, целовиту) безбедност можемо да групишемо на унутрашњу и међународну безбедност. У оквиру унутрашње безбедности разликујемо индивидуалну, социјеталну (друштвену) и националну, док ког међународне безбедности можемо да разликујемо регионалну, глобалну, заједничку, колективну и кооперативну безбедност.¹⁰

⁶ Мило Бошковић, *Криминологија са патологијом - Социјална патологија*, Правни факултет, Нови Сад, 2002, стр. 25.

⁷ Љубомир Стајић, *Основи система безбедности-са основама истраживања безбедносних појава*, Правни факултет, Нови Сад, 2008, стр.17.

⁸ Ибид., стр. 23.

⁹ Ибид.

¹⁰ Радослав Гаџиновић, *Класификација безбедности*, Наука - безбедност - полиција, год.12, бр. 2-3, 2007, стр. 3-26.

Безбедност представља основни атрибут једне државе, али безбедност такође представља и основи атрибут градске средине (посебно унутрашња безбедност). На нивоу државе, безбедност има заштитну функцију и изједначава се са заштитом суверености и територије од спољних непријатељских фактора, али и угрожавања поретка, док се безбедност у градским срединама првенствено односи на стање криминалитета, јавног реда и мира, личну и имовинску безбедност и сл.

Последњих година сведоци смо великих безбедносних притисака у градовима како због броја становника тако и због пројектованих мета, а све због потенцијалних терористичких напада,¹¹ али извесну опасност по безбедност у граду представљају и разни облици организованог криминалитета.¹²

Уједињене нације у својој студији из 1986. године, дефинисале су безбедност као стање у коме државе сматрају да нема опасности од војног напада, политичког притиска или економске присиле, тако да могу слободно да се развијају и напредују.¹³

Потребно је поменути да апсолутно стање безбедности, односно заштићености, не постоји и да нико не може за себе тврдити да је апсолутно безбедан јер увек се може бити још безбеднији, посебно ако се безбедност сагледава и са нематеријалне стране (правда, морал и сл.).¹⁴

Функција безбедности у граду

Стварање безбедног окружења треба да представља циљ сваке заједнице. Последњих деценија уследила је промена становишта о безбедности, са безбедности у чијем је првом плану била држава, према безбедности појединца, која се најефикасније може организовати кроз локалну заједницу.

Локалну заједницу сматрамо општим појмом којим се у социологији изражава друштвена група насалена на одређеном подручју чије чланове повезује просторна близина и њоме условљене заједничке пот-

---

¹¹ Мина Зиројевић и Жељко Бјелајац, *Блиско источни тероризам и религија у савременом полису*, Култура полиса, бр. 22, год. X, 2013, стр.193-207

¹² Жељко, Бјелајац и Мина, Зиројевић, *Безбедносна култура у ери глобализације*, Култура полиса, бр. 23, год. XI, 2014, стр.77-99

¹³ *Conception de la sécurité*, Série d'études 14, Publication des Nations Unise, 1986, A/40/533.

¹⁴ Љубомир Стајић, *Основи система безбедности-са основама истраживања безбедносних појава*, Правни факултет, Нови Сад, 2008, стр.29.

ребе и активности, ради задовољења тих потреба (село, град, насеље).¹⁵ Безбедност у локалној заједници као што је град, првенствено би требала да буде усресређена на обезбеђењу свих загарантованих људских права, уз мере смањења сиромаштва и постизања економског напретка. Притисак страха и субјективни или реални осећај одређене ускраћености у знатној мери утиче првенствено на локалну безбедност а самим тим, посредно, и на националну безбедност. Из поменутог је потребно закључити да би акценат безбедности на градском нивоу требао да буде на појединцу, и то уз помоћ институција и превентивног деловања. Поред безбедности у граду, требало би сагледати више различитих области који утичу на безбедност и развојни процес града и то: економска безбедност, безбедност из области хране, здравствена безбедност, безбедност животне средине, лична безбедност и политичка безбедност.¹⁶ Потреба савременог друштва заснива се на безбедној заједници односно безбедној градској средини, али она је условљена социјалним променама у друштву, те је потребан константан развој институција и организација које су одговорне за безбедност, сигурност и јавни ред и мир.

Један од основних извора градске безбедности је полиција односно полицијска управа. Она својим деловањем треба да препозна и анализира безбедносне проблеме у граду и да приступи решавању одређених ризика опредељујући се за најефикаснији начин. Деловање полиције би требало да поред репресивне функције има и превентивно дејство јер на тај начин не само да се може смањити криминалитет и постићи одређени очекивани резултати у градској средини, већ се наведеним радом повећава и степен поверења грађана у полицију.

Код развијених градова, развијене су потребе и интереси грађана, што ствара комплекснију и разноврснију организациону структуру, те је самим тим и сложеније управљање заједницом али је сложеније и одржавање безбедности у смислу координације, планирања и контролисања градске средине. Као пример можемо да узмемо следеће податке. Република Србија укупно има 7,186,862 становника,¹⁷ док само град Токио у Јапану има 37,126,000 становника.¹⁸ По доступним информацијама од стране државног секретара Министарства унутрашњих послова у Срби-

¹⁵ Радивоје Маринковић, *Локална самоуправа*, ИПС, Београд, 1998, стр.16.

¹⁶ Милан Липовац и Лука, Глушац, *Перспективе концепта људске безбедности*, Култура полиса, бр. 16, год. VIII, 2011, стр.57-76

¹⁷ Републички завод за статистику, преузето са: http://popis2011.stat.rs/?page_id=2134 (15.02.2014.)

¹⁸ Worldatlas, Largest cities of the world, преузето са: <http://www.worldatlas.com/citypops.htm> (15.02.2014.)

ји има око 25,000 полицајаца и још недостаје¹⁹ (непрецизирајући који је то број), док у Токију има 42,984 полицајаца.²⁰

На основу доступних података можемо да увидимо да је укупан криминал у Србији у порасту, на шта указује статистика МУП-а Србије. У прошлој години забележено је 113.205 кривичних дела, што представља за 16.407 више него у претходној. У порасту су нарочито кривична дела општег криминала, међу којима и убиства, тешке крађе и разбојничке крађе. Сматра се да је узрок овакве статистике тежак социјално-економски положај грађана Србије.²¹

У градској заједници, поред полиције, одговорност за безбедност имају и друге институције и организације које својим деловањем на директан или индиректан начин могу да утичу, као што су посебно одређени органи или тела која се баве безбедношћу, а формирану су од стране локалне власти, затим правосудни органи - судови, тужилаштва, здравствене установе, образовне институције, центар за социјални рад, прихватилишта и свратишта као и друге невладине организације.

Рад полиције и партнерство са градском заједницом

Да би се унапредила ефикасност у деловању полиције у градској заједници потребно је створити један партнерски однос између полиције, грађана и локалне власти а све са циљем лакшег проналажења и решавања безбедносних проблема у граду. Обављањем редовних полицијских задатака посебно уз сарадњу полиције и грађана, може се очекивати позитиван помак и у превентивном сузбијању криминалитета у градској средини.²²

Да би се дошло до одређених жељених резултата, сматрамо да је потребно извршити мапирање криминалитета у граду, односно, након анализе стања криминалитета и безбедности у одређеним деловима града потребно је оријентисати полицијску активност према најризичнијим деловима како би се на тај начин извршила и превенција даљег вршења криминала али и приступило решавању безбедносних проблема са прет-

---

¹⁹ Дневник, чланак под називом „Вукић: Србији мало 25.000 полицајаца“ , преузето са: <http://www.dnevnik.rs/hronika/vukic-srbiji-malo-25000-policaajaca> (15.02.2014.)

²⁰ Tokyo Metropolitan Police Department, преузето са: <http://www.keishicho.metro.tokyo.jp/foreign/submenu.htm> (15.02.2014.)

²¹ Политика онлине, чланак под називом: „ Криминал се преселио у мање градове“, преузето са:

<http://www.politika.rs/rubrike/Hronika/Kriminal-se-preselio-u-manje-gradove.sr.html> (05.03.2014.)

²² Радомир Зекавица, *Сарадња полиције и грађана у оквиру концепта полиција у заједници*, Безбедност, вол. 47, бр. 1, 2005, стр. 83-94

ходним сазнањима о врстама кривичних дела као и о моделима понашања криминалаца. Поменуто би требало да доведе до позитивних ефеката првенствено у брзини деловања полиције, што би првенствено директно утицало на ефикасно сузбијање безбедносних проблема. Овако организовано деловање полиције у решавању безбедносних проблема у граду доводи до повећања поверења грађана у полицију што директно може да утиче на још бољу и преко потребну сарадњу, али и до осећаја сигурности у градској средини на основу ефикасног сузбијања криминала.

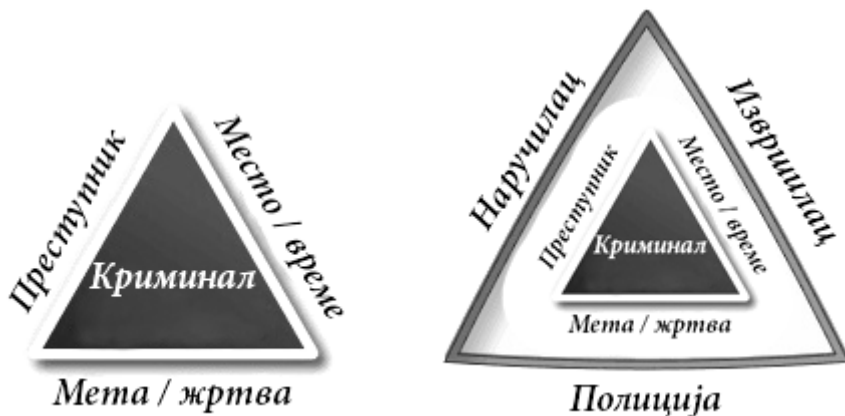
Успостављање непосредног контакта између полиције и грађана је могуће остварити на јавним трибинама или на редовно организованим састанцима на којима би се могле износити информације које су значајне за безбедност у граду. На овај начин би се још боље могао представити рад полиције али би се и на директан начин могло указати на одређене безбедносне ризике који постоје, што би, као и до сада поменуто, имало за ефекат поред развоја поверања у полицију, и могућност бржег и ефикаснијег деловања полиције у решавање изнетих проблема.

Мисија ОЕБС-а у Србији је током 2011. године у сарадњи са Министарством унутрашњих послова организовала обуку за полицијске службенике са циљем што ефикаснијег рада полиције у заједници, полазећи од становишта да су полицајци они који представљају везу између полиције и грађана на локалном нивоу. Обуком су биле обухваћене теме из области превенције криминала, изградње поверења, решавање конфликта и медијација, као и рад полиције у мултиетничком окружењу.²³

Као смо већ поменули, да би се дошло до одређених жељених резултата, потребно је извршити мапирање криминалитета у граду, односно, након анализе стања криминалитета и безбедности у одређеним деловима града потребно је оријентисати полицијску активност према најризичнијим деловима како би се на тај начин извршила и превенција даљег вршења криминала. Током нашег истраживања наишли смо на један од начина организационог приступа поменутом, под називом „криминолошки троугао”. Почетна идеја овог троугла је да криминал настаје када се могући преступник нађе са погодном метом или жртвом на одређеном месту и у одређено време где постоји недостатак мера безбедности.²⁴ Графички се то може приказати на слици број 1.

²³ ОЕБС, чланак под називом „Мисија ОЕБС у Србији организује обуку у области рада полиције у заједници”, преузето са: <http://www.osce.org/sr/serbia/82837> (18.02.2014.)

²⁴ Center for Problem-Oriented Policing, The problem analysis triangle, преузето са: <http://www.popcenter.org/about/?p=triangle> (25.02.2014.)

Слика број 1: *Графички приказ*

Слика број 2: *Графички приказ*

Извор: Center for Problem-Oriented Policing

Приликом криминалног деловања, преступници често буду контролисани од стране других људи које можемо да назовемо наручиоци - налогодавци. Мете или жртве могу бити заштићени од стране полиције. Место и време извршења неког кривичног дела су контролисани или изабрани од стране других лица које можемо назвати извршиоцима.²⁵ Комплетна анализа се може графички приказати на слици број 2.

Полицијским деловањем са циљем смањења повољних прилика за чињење кривичних дела представља један од основних циљева превенције криминала. Приликом анализе безбедности у граду, а са циљем превенције, треба имати у виду криминолошки троугао као систем за једноставније деловање и организовање полицијских акција.

На основу стратегије развоја Министарства унутрашњих послова од 2011. године до 2016. године у делу о анализи стања истиче се да се даје посебна пажња обједињавању напора свих снага и потенцијала у заједници и успостављању ефикасног система у борби против организованог криминала, који је базиран на три основна принципа: примени и развијању превентивног деловања, репресивног деловања и одузимања имовине проистекле из кривичног деловања.²⁶

У стратегији развоја посебно се обрађује тема безбедности појединца, заједнице и државе, те се истиче да је потребно обезбедити рав-

²⁵ Ибид.

²⁶ Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Стратегија развоја Министарства унутрашњих послова, 2011.-2016., 2010, стр. 9.

номеран развој репресивног и реактивног модела са превентивним и проактивним моделом полицијског рада, али и да је потребно усмеравање на аналитички рад који ће омогућити примену оперативних и стратешких анализа и процену претњи, на основу којих ће поступати оперативни састав полиције.²⁷ Идеја полиције у заједници са већим учешћем заједнице и грађана у полицијском одлучивању и деловању представља савремени приступ безбедности грађана и заједнице у циљу стварања безбедне заједнице.²⁸

Последњих година, сведоци смо повећања малолетничке деликвенције стога је потребно успоставити бољу сарадњу између полиције, локалне самоуправе и школа. Потребно је оформити едукативне програме, а тамо где постоје, потребно их је унапредити а све са циљем упознавања родитеља и ученика са безбедносним проблемима у граду како би препознали одређене видове криминала и на тај начин избегли могућност да и сами постану жртве. Поред поменутог, програми би требали да делују превентивно у области малолетничке деликвенције јер показате одлучност полиције да реши потенцијалне безбедносне проблеме.

Један од позитивних примера сарадње полиције са школама је и пројекат под називом „школски полицајац“ који за циљ има унапређење безбедности у школама кроз комуникацију са децом и другим деловањем. Од почетка овог пројекта у 348 основне и 327 средње школе ангажовано је 365 полицајаца.²⁹

Актуелни безбедносни проблеми на примеру града Новог Сада

Нови Сад, иако већ годинама има слоган „безбедан град“, бележи стално повећање криминалитета.

У Србији је у току прошле године забележено 113.205 кривичних дела укупно. Према подацима пописа из 2011. године, објављеним код Републичког завода за статистику, у Београду живи око 23 посто (1.639.121) од укупног броја грађана Србије (7.120.666). У главном граду се догоди нешто више од 30 посто или 33.458 кривичних дела, док у

²⁷ Ибид, стр. 16.

²⁸ Ибид, стр. 18.

²⁹ Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Школски полицајац, преузето са: http://www.mup.gov.rs/cms_cir/decaipolicija.nsf/index.html?OpenFrameSet&Frame=Center&Src=%2Fcms_cir%2Fdecaipolicija.nsf%2Fskolski_policajac%3FOpenPage%26AutoFramed (01.03.2014.)

Новом Саду живи око 4,7 посто (335.701) од укупног броја становништва у Србији, а у укупном криминалитету овај град учествује са више од 10 посто или са 12.468 кривичних дела.³⁰

Као поражавајућу чињеницу представља и податак да је малолетничка делинквенција у порасту, а посебно велики проблем представљају криминалне активности код деце (лица млађих од 14 година) која не подлежу кривичној одговорности. У 2013. години забележено је 1.030 кривичних дела у којима су учествовали малолетници, док је у 2012. години било 860 кривичних дела. Сматра се да је број кривичних дела са учешћем малолетника још већи, с обзиром да се у статистици не обрађују подаци за лица која су млађа од 14 година, а која учествују у криминалу. Кривична дела у којима учествују малолетници предњаче тешке крађе (363), затим крађе (196), разбојништва (135), а забележено је и 14 тешких телесних повреда и једно тешко убиство.³¹

Последњих неколико година, велики проблем представљају и такозване навијачке групе, које су у ствари групе хулигана, које се баве криминалом. Оне се често баве разбојништвима, продајом дроге и сличним делима. Неки чланови ових група заснивањем породица или запослењем престану да се баве са криминалним активностима, док постоје и они који дубље уђу у криминал.³²

Током ове године у Граду Новом Саду приметан је пораст криминалитета, те стога можемо закључити да се епитет безбедног града потпуно губи и поприма друго значење, одлази у крајност.

Закључак

Стварање безбедног окружења још од настанка човека па до данас представља циљ сваке заједнице. Развијањем друштва, развијало се и схватање безбедности. Првобитни опстанак сматра се један од темеља преживљавања односно зачетака безбедности.

Безбедност представља основни атрибут једне државе, али безбедност такође представља и основи атрибут градске средине, односно

---

³⁰ Политика онлине, чланак под називом: „Криминал се преселио у мање градове“, преузето са: <http://www.politika.rs/rubrike/Hronika/Kriminal-se-preselio-u-manje-gradove.sr.html> (05.03.2014.)

³¹ Портал грађанске Војводине, чланак под називом: „Нови Сад: Велики проблем криминал међу млађима од 14 година“, преузето са: <http://www.autonomija.info/novi-sad-veliki-problem-kriminal-medu-mladima-od-14-godina.html> (05.03.2014.)

³² Ибид

модерног полиса, иако апсолутно стање безбедности, односно заштићености, не постоји јер увек се може бити још безбеднији.

Безбедност у локалној заједници као што је град, првенствено би требала да буде усресређена на обезбеђењу свих загарантованих људских права, уз мере смањења сиромаштва и постизања економског напретка. Притисак страха и субјективни или реални осећај одређене ускраћености у знатној мери утиче на безбедност модерног полиса а самим тим, посредно, и на националну безбедност.

Један од основних извора градске безбедности је полиција, јер она својим деловањем треба да препозна безбедносне проблеме у граду и да приступи решавању тих ризика, јер деловање полиције треба да има поред репресивне функције и превентивну функцију у сузбијању других потенцијалних безбедносних проблема. У пометнутом би требала да се препозна и основна улога полиције, а то је да се постигне што виши степен објективне безбедности друштва, што уједно треба да јача и субјективни осећај сигурности код грађана.

У градској заједници поред полиције као основног извора безбедности, требали би да се још више активирају и на тај начин да допринесу безбедности, посебно одређени органи или тела која се баве безбедношћу, формирана од стране локалне власти, затим судови, тужилаштва, здравствене установе, образовне институције, центар за социјални рад, прихватилишта и свратишта и друге невладине организације.

На крају износимо став у којем сматрамо да би се унапредила или постигла одређена безбедност у граду, неопходно је створити партнерски однос између полиције, грађана и локалне власти. Једино се заједничким деловањем може очекивати да се унапреди ефикасност у борби против криминала. Успостављањем непосредног контакта између полиције, грађана и локалне власти може се указати на одређене безбедносне ризике који постоје, што би требало да доведе до бржег и ефикаснијег деловања полиције у решавање изнетих безбедносних проблема.

Литература:

1. Aristotel, *Nastanak i razvoj države*, preuzeto sa: <http://www.artnit.net/dru%C5%A1tvo/item/1033-aristotel-nastanak-i-razvoj-dr%C5%BEave.html> (22.01.2014.)
2. Bjelajac, Željko i Zirojević, Mina, *Bezbednosna kultura u eri globalizacije*, *Kultura polisa*, br. 23, god. XI, 2014, str.77-99.

3. Bošković, Milo, *Kriminologija sa patologijom - Socijalna patologija*, Pravni fakultet, Novi Sad, 2002.
4. Dnevnik, članak pod nazivom: „Vukić: Srbiji malo 25.000 policajaca”, preuzeto sa: <http://www.dnevnik.rs/hronika/vukic-srbiji-malo-25000-policajaca> (15.02.2014.)
5. Gaćinović, Radoslav, *Klasifikacija bezbednosti*, Nauka - bezbednost - policija, god. 12, br. 2-3, 2007, str. 3-26.
6. Grčić, Mirko, *Politička geografija*, Geografski fakultet, Beograd, 2000.
7. Lipovac, Milan i Glušac, Luka, *Perspektive koncepta ljudske bezbednosti*, Kultura polisa, br. 16, god. VIII, 2011, str.57-76.
8. Marinković, Radivoje, *Lokalna samouprava*, IPS, Beograd, 1998.
9. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Školski policajac, preuzeto sa: http://www.mup.gov.rs/cms_cir/decaipolicija.nsf/index.html?OpenFrameSet&Frame=Centar&Src=%2Fcms_cir%2Fdecaipolicija.nsf%2Fskolski_policajac%3FOpenPage%26AutoFramed (01.03.2014.)
10. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova, 2011.-2016., 2010.
11. Nikitović, Aleksandar, *Država, sloboda, znanje*, Filozofija i društvo, vol. 19, br. 3, 2008, str. 37-57.
12. OEBS, članak pod nazivom: „Misija OEBS u Srbiji organizuje obuku u oblasti rada policije u zajednici”, preuzeto sa: <http://www.osce.org/sr/serbia/82837> (18.02.2014.)
13. Osmanlić, Iljaz, *Zajednica i društvo*, Politička revija, vol. 10, br. 1, 2011, str. 187-200
14. Politika online, članak pod nazivom: „Kriminal se preselio u manje gradove”, preuzeto sa: <http://www.politika.rs/rubrike/Hronika/Kriminal-se-preselio-u-manje-gradove.sr.html> (05.03.2014.)
15. Poper, Karl, *Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji*, tom 1, Bigz, Beograd, 1993.
16. Portal građanske Vojvodine, članak pod nazivom: „Novi Sad: Veliki problem kriminal među mlađima od 14 godina”, preuzeto sa: <http://www.autonomija.info/novi-sad-veliki-problem-kriminal-medu-mladima-od-14-godina.html> (05.03.2014.)
17. Republički zavod za statistiku, Popis stanovništva, preuzeto sa: http://popis2011.stat.rs/?page_id=2134 (15.02.2014.)
18. Stajić, Ljubomir, *Osnovi sistema bezbednosti-sa osnovama istraživanja bezbednosnih pojava*, Pravni fakultet, Novi Sad, 2008.
19. Zekavica, Radomir, *Saradnja policije i građana u okviru koncepta policija u zajednici*, Bezbednost, vol. 47, br. 1, 2005, str. 83-94.
20. Zirojević, Mina i Bjelajac, Željko, *Blisko istočni terorizam i religija u savremenom polisu*, Kultura polisa, br 22, god. X, 2013, str.193-207.
21. Center for Problem-Oriented Policing, The problem analysis triangle, preuzeto sa: <http://www.popcenter.org/about/?p=triangle> (25.02.2014.)
22. Conception de la sécurité, Série d'études 14, Publication des Nations Unise, 1986, A/40/533.

23. Tokyo Metropolitan Police Department, preuzeto sa: <http://www.keishicho.metro.tokyo.jp/foreign/submenu.htm> (15.02.2014.)
24. WorldAtlas, Largest cities of the world, preuzeto sa: <http://www.worldatlas.com/citypops.htm> (15.02.2014.)

SECURITY AS ATTRIBUTE AND FUNCTION OF MODERN POLIS

Summary: Aristotle and Plato equate society with the policy, as a political community, and the community seen as need for the security and harmony of citizens. Although the social values have changed over the centuries, security is one of the few that has retained its original function in a modern polis, starting with the basic needs for survival from the original community and to this security concept. Security is seen as a necessary condition of the existence and development of society, because by itself it does not create anything, but only makes it possible, but we must be aware that absolute security situation does not exist and that no one can claim to be absolutely safe. Security is an essential attribute of a country, but security is also a base attribute of the urban environment. At country level, security is equated with the protection of sovereignty and territory from external hostile forces and also threats to order, and security in urban areas, primarily related to the state of crime, public order, personal and property safety, and in recent years, and the safety of terrorist attacks. The emphasis in modern security policy should be up to the individual, with the help of institutions and preventive action, and the police is one of the main sources of the city's security. To improve the security of modern polis, it is necessary to create a partnership between police, citizens and local authorities with the aim of easier finding and resolving security issues.

Key words: security, urban community, police, modern polis